

Η οικονομική διάσταση των εκ μητρογονίας προσφυγικών δικαιωμάτων

Η πρόσφατη απόφαση της Βουλής υπέρ της παραχώρησης, στο άμεσο μέλλον, προσφυγικών δικαιωμάτων σε εκ μητρογονίας απογόνους θα προκαλέσει οικονομικό πονοκέφαλο στην παρούσα και σε οποιαδήποτε επερχόμενη κυβέρνηση. Αν και ο διαχωρισμός του προσφυγικού δικαιώματος σε άνδρες και γυναίκες είναι σαφώς άνισος, εντούτοις κρίνεται αναγκαίος για το παρόν σύστημα καθώς συντελεί δραστηρικά στη μείωση του κόστους των συναρτώμενων κοινωνικών παροχών. Είναι αξιοσημείωτο ότι αν και υπήρξε θέμα έντονης συζήτησης το προσφυγικό τα τελευταία χρονιά, δεν έχει εκπονη-

Του
Δρα Παναγιώτη Θεοδοσίου*

θεί καμία εμπειριστατωμένη μελέτη επί τούτου, με αποτέλεσμα να επικρατεί σύγχυση σε σχέση με τον αριθμό των εκ μητρογονίας προσφύγων όπως και το αναμενόμενο συνολικό κόστος των σχετικών παροχών (στεγαστικό βοήθημα, φοιτητικά δάνεια κτλ). Λαμβάνοντας ως δεδομένη την αναφορά του υπουργού Οικονομικών για 72.000 εκ μητρογονίας πρόσφυγες, η αναλογία των δικαιούχων στον πληθυσμό αυτομάτως αυξάνεται από 28% σε 37%. Διενεργώντας την απλοποιημένα αλλά και παράλληλα λογική υπόθεση ότι τα παιδιά των προσφύγων θα παντρευτούν πρόσφυγες με βάση την αναλογία των προσφύγων στο γενικό πληθυσμό, το ποσοστό των δικαιούχων σε μία γενιά από σήμερα (25 χρόνια αργότερα) θα μπορούσε να φτάσει στο 60% του πληθυσμού. Με ένα τέτοιο μέγεθος μελλοντικών δικαιούχων τίθεται το ερώτημα κατά πόσον το υπάρχον σύστημα είναι βιώσιμο. Μια ορθολο-

γική προσέγγιση του ζητήματος, χωρίς φυσικά να υιοθετείται κάποια από τις παρακάτω προτάσεις, θα απαιτούσε τη χορήγηση των ευεργετημάτων, αφού πρώτα ληφθούν υπόψη σειρά από εισοδηματικά κριτήρια, ή εναλλακτικά την οριζόντια μείωση των ευεργετημάτων αυτών.

Το κόστος της απόφασης της Βουλής, σύμφωνα με πληροφορίες του Τύπου για τα όσα ελέγχθησαν στην κεκλεισμένων των θυρών συνάντηση του υπουργού Οικονομικών με την Επιτροπή Προσφύγων της Βουλής, πιθανόν να ανέρχεται αρχικά στα 300 εκατομμύρια ευρώ ή 1,8% του ΑΕΠ στο 2009, με πρόσθετο κόστος 100 εκατομμύρια ανά έτος. Τέτοια οικονομικά μεγέθη αποτελούν σαφώς σοβαρότατη επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού. Το ανησυχητικότερο όλων είναι ότι οι κοινωνικές παροχές στους πρόσφυγες είναι μια αορίστου χρόνου δέσμευση, η οποία με την αύξηση των δικαιού-

χων συντελεί στην εκτίναξη του κόστους υποστήριξης αυτής της δέσμευσης. Υπολογίζεται ότι εάν το ΑΕΠ αυξάνεται με 3% ανά έτος, το κόστος των προσφυγικών δικαιωμάτων μπορεί να ανέλθει ακόμη και στο 8% του ΑΕΠ το 2050.

Πριν τη λήψη και εφαρμογή οποιασδήποτε απόφασης, κρίνεται εκ των ων ουκ άνευ η διενέργεια σχετικής εμπειριστατωμένης οικονομοτεχνικής μελέτης ώστε να αποσαφηνιστούν ζητήματα τα οποία σχετίζονται με τον εντοπισμό του συνολικού αριθμού των εκ μητρογονίας προσφύγων, το τρέχον και το μελλοντικό κόστος εφαρμογής μιας τέτοιας απόφασης και τέλος την αξιολόγηση περί της μελλοντικής βιωσιμότητας μιας τέτοιας απόφασης.

* Καθηγητής Χρηματοοικονομικών, κοσμήτορας της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας και μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ)